

LOMPOLAVEIEN

Verneområdene i Stabbursdalen er opprettet av nasjonale norske myndigheter i strid med rettighetene og interessene til den tradisjonelle samisk/kvænske befolkningen i området.

Regjeringen Bondevik II har i verneplanen (kgl. res. av 20.12.2002) anført følgende på side 2, punkt 1.2 samiske interesser:

«Området er en del av et samisk bruks- og bosettingsområde, og brukes intensivt som vår-, sommer- og høstbeite for tamrein. Utnyttelsen av utmarka har vært en viktig del av samisk kultur i generasjoner, og området er fortsatt av stor betydning for samisk kultur og tradisjon. Et vern etter naturvernloven vil bidra til sikre området mot inngrep som kan skade eller ødelegge naturgrunnlaget. Vernet vil derfor være et bidrag til å sikre naturgrunnlaget slik at samisk kultur, bosetting og næringsutøvelse kan opprettholdes. Vernet vil derfor ikke være til hinder for tradisjonell samisk bruk av området».

Det utvida vernet er ikke legitimt for tradisjonelle eiere og brukere av Stabbursdalen. Vernet er tredd ned over hodet på den samisk/kvænske urbefolkningen på tross av bastant motstand. Både Porsanger kommunestyre, Finnmark fylkesting og Sametinget gikk bastant imot utvida vern av Stabbursdalen. Sametingets plenum har i møte 28.02.2003 fattet slikt vedtak (punkt 7):

«Sametinget krever at regjeringen trekker tilbake vedtak gjort ved kongelig resolusjon av 20. desember 2002 vedrørende utvidelse av Stabbursdalen nasjonalpark og Stabbursdalen naturvernområdet. Bakgrunnen for Sametingets krav er henvisning til grunnlovens paragraf 110a, ILO-konvensjon nr 169 og FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter. Sametinget anser regjeringens vedtak som ikke legitimt for den samiske befolkning. Dette fordi Sametinget ikke i tilstrekkelig grad er blitt involvert i planarbeidet og i beslutningsprosessene».

Vernet har i praksis medført betydelig innskrenkning i den samisk/kvænske befolkningas bruks- og eierrådighet i Stabbursdalen, på tross av forutsetningen i kongelig resolusjon om at vernet ikke vil være til hinder for tradisjonell samisk bruk av området. Tvert om har de tradisjonelle eiere og rettighetshavere mista både areal og rettigheter, samtidig som vernet har medført at området er åpnet for nye brukere uten tradisjonell tilhørighet til Stabbursdalen.

Lompolaveien er hovedadkomst inn til verneområdene i Stabbursdalen. En vesentlig del av dagens ferdsel på veien skjer av turister og andre brukere uten tradisjonell tilhørighet til området. Dette tilsier at staten v/ Klima- og miljødepartementet fortsatt må ta hovedansvaret for å sikre at veien er i forsvarlig og brukende stand.

FRU mener at staten må bekoste fast dekke på Lompolaveien fra E6 til veienden. Dette vil bidra til å spare naturmiljøet langs veien ved at behov for årlig grusing med tilhørende støvplager bortfaller. Samtidig vil dette være en liten, men viktig oppreisning til områdets tradisjonelle eiere og rettighetshavere som er sterkt negativt berørt av vernet.

Først når veien er opprustet med fast dekke, vil det være aktuelt å danne et veilag for fremtidig drift av veien.